

Sygn. akt IX U 98/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołania (...) Sp. z o. o. w R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ustalenie podlegania wymiaru świadczeń z ubezpieczenia chorobowego

na skutek odwołania (...) Sp. z o. o. w R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 28 listopada 2018r. Znak (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż płatnik składek (...) Sp. z o. o. w R. nie jest zobowiązany do wypłacenia świadczeń z ubezpieczenia chorobowego wraz z odsetkami dla Z. G., P. M., A. R. i B. S. w kwotach podanych w zaskarżonej decyzji,
- zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 98/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 listopada 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz art. 85 ust. 1 i 2a ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 64 ust. 2, art. 42 ust.1, art. 47 ustawy z 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zobowiązał płatnika składek (...) Sp. z o.o. do wypłacenia świadczeń z ubezpieczenia chorobowego dla:

- Z. G. - zasiłek macierzyński za okres ustalony jako okres urlopu ojcowskiego od 04.07.2017r. do 10.07.2017r. w kwocie 166,18zł oraz odsetek obliczonych na dzień wydania decyzji w kwocie 15,39zł,

- P. M. - zasiłek opiekuńczy od 27.07.2017r. do 03.08.2017r. w kwocie 134,08zł oraz odsetek obliczonych na dzień wydania decyzji w kwocie 12,03zł,

- A. R. - zasiłek macierzyński za okres ustalony jako okres urlopu ojcowskiego od 04.11.2016r. do 10.11.2016r. w kwocie 137,90zł oraz odsetek obliczonych na dzień wydania decyzji w kwocie 19,07zł, zasiłek macierzyński za okres ustalony jako okres urlopu ojcowskiego od 10.07.2017r. do 16.07.2017r. w kwocie 237,37zł oraz odsetek obliczonych na dzień wydania decyzji w kwocie 21,99zł,

- B. S. - zasiłek chorobowy od 13.05.2017r. do 09.09.2017r. w kwocie 270,00zł oraz odsetek obliczonych na dzień wydania decyzji w kwocie 25,11zł, zasiłek macierzyński od 10.09.2017r. do 27.01.2018r. w kwocie 252,00zł oraz odsetek obliczonych na dzień wydania decyzji w kwocie 17,07zł, zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego od 28.01.2018r. do 31.03.2018r. w kwocie 113,40zł oraz odsetek obliczonych na dzień wydania decyzji w kwocie 5,49zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że płatnik składek do postawy wymiaru poszczególnych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego wskazanych w zaskarżonej decyzji, nie wliczył premii uznaniowych wypłaconych poszczególnym pracownikom w łącznych kwotach: Z. G. 9.906,00zł , P. M. 8.741,00zł, A. R. 8.217,00zł, B. S. 860,00zł. W ocenie organu rentowego płatnik składek był zobowiązany do wliczenia tych premii do postawy wymiaru poszczególnych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego na podstawie przepisów ustawy z 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

(...) Sp. z o.o. odwołała się od tej decyzji i wniosła o jej zmianę poprzez ustalenie, że płatnik składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. nie jest zobowiązany do wypłacania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego pracownikom Z. G., P. M., A. R. i B. S. w kwotach wskazanych w zaskarżonej decyzji. Nadto płatnik składek wniósł o zasądzenie, od organu rentowego na swoją rzecz, kosztów zastępstwa procesowego w wysokości prawem przewidzianej.

W uzasadnieniu odwołania płatnik wskazał, że faktycznie nie wliczył do podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia chorobowego wypłaconych pracownikom, wymienionych w decyzji, premii uznaniowych w kwotach podanych w decyzji. Jednak taki sposób ustalania podstawy wymiaru przedmiotowych świadczeń jest w ocenie odwołującej Spółki prawidłowy, gdyż premie uznaniowe wypłacane pracownikom nie podlegają pomniejszeniu o okresy niezdolności do pracy spowodowanej usprawiedliwionymi nieobecnościami np. niezdolnością do pracy z powodu choroby, korzystaniem z urlopu macierzyńskiego lub zwolnieniem z pracy w celu sprawowania opieki. Premia uznaniowa jest fakultatywnym składnikiem wynagrodzenia za pracę, gdyż decyzję o jego przyznaniu i wysokości podejmuje każdorazowo zarząd płatnika składek. Odwołująca się Spółka wskazała, że uprawnienia pracodawcy do wypłaty premii uznaniowej przewiduje regulamin wynagrodzenia obowiązujący u płatnika składek w §8, w którym nie zostały uregulowane zasady pomniejszenia tej premii za okresy usprawiedliwionego nieświadczenia pracy przez pracownika. Premia uznaniowa została wprowadzona do regulaminu wynagradzania odwołującej Spółki w 2016r. i płatnik składek nigdy nie stosował pomniejszenia premii za okresy usprawiedliwionego nieświadczenia pracy przez pracownika. Odwołująca wskazała, że w opisywanej sytuacji, gdyby premia uznaniowa była składnikiem wynagrodzenia wliczanym do podstawy wymiaru świadczeń z tytułu ubezpieczenia chorobowego, wystąpiłaby sytuacja, w której za ten sam okres pracownik otrzymałby premię oraz świadczenie z tytułu ubezpieczenia chorobowego. Ta okoliczność w ocenie odwołującej Spółki wyłącza wliczanie premii uznaniowej do podstawy wymiaru świadczeń z tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie domagał się oddalenia odwołania podtrzymując stanowisko zaprezentowanej w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Organ rentowy przeprowadził kontrolę u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. w sierpniu 2018r. w zakresie:

- prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego,
- ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacania tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu,
- prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe,
- wystawiania zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

W wyniku tej kontroli organ rentowy stwierdził nieprawidłowości w zakresie ustalania podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia chorobowego wskazując je w protokole kontroli z 17.08.2018r.

Zastrzeżenia płatnika składek do ustaleń protokołu kontroli z 17.08.2018r. nie zostały przez organ rentowy uwzględnione (pismo organu rentowego z 18.09.2018r.).

Następnie organ rentowy wszczął postępowanie administracyjne w sprawie pracowników płatnika składek: Z. G., P. M., A. R. i B. S., w sprawie nie złożenia dokumentów korygujących w terminie do 19.10.2018r.

W wyniku tego postępowania organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 28.11.2018r. wobec płatnika składek, od której płatnik wniósł odwołanie do tut. Sądu.

28.11.2018r. organ rentowy wydał także decyzje indywidualne odnośnie odwołującej i pracowników odwołującej: Z. G. o nr (...), P. M. o nr (...), A. R. o nr (...) i B. S. o nr (...). Decyzje te zostały prawidłowo doręczone osobom wymienionym w tych decyzjach i nie zostały wniesione odwołania od nich. Mając na uwadze to, że wskazani powyżej pracownicy nie odwołali się od indywidualnych decyzji, Sąd w niniejszej sprawie nie zawiadamiał zainteresowanych o toczącym się postępowaniu.

Płatnik składek (...) Sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie budowy maszyn przemysłowych na indywidualne zamówienia.

Prezesem Zarządu Spółki jest D. C., który najpierw prowadził jednoosobową działalność gospodarczą, która 02.01.2014r. została przekształcona w spółkę z o.o. Zarząd jest jednoosobowy. D. C. posiada 95% udziału Spółki.

U płatnika składek obowiązuje Regulamin wynagradzania dla pracowników. Zgodnie z §4 Regulaminu, jednym ze składników wynagrodzenia jest premia uznaniowa, natomiast z treści §8 Regulaminu wynika, że:

1. Pracownikom mogą być przyznawane miesięczne premie uznaniowe,
2. Decyzję w tej sprawie podejmuje prezes zarządu na wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika,
3. Na wysokość przyznanej premii wpływają możliwości finansowe pracodawcy, staranność pracy wykonywane przez pracownika i przestrzeganie dyscypliny pracy.

W miesiącach od lipca 2016r. do lutego 2017r. Z. G. otrzymywał comiesięcznie premie uznaniowe, od marca 2017r. do lipca 2017r. nie otrzymywał premii uznaniowych. W lipcu 2017r. otrzymał jedynie wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie urlopowe, ekwiwalent i zasiłek macierzyński (ojcowski). Następnie od sierpnia 2017r. nadal nie otrzymywał premii uznaniowych aż do grudnia 2017r. W grudniu 2017r. otrzymał tylko wynagrodzenie zasadnicze, ekwiwalent, zasiłek macierzyński (ojcowski).

P. M. za okres od lipca 2016r. otrzymywał premie uznaniowe. Nie otrzymał takiej premii za grudzień 2016r., luty 2017r., marzec 2017r., kwiecień 2017r. i maj 2017r. W czerwcu 2017r. otrzymał premię uznaniową w wysokości

12.721,00zł., oprócz tego otrzymał on zasiłek opiekuńczy, wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie urlopowe. W sierpniu 2017r. otrzymał on wynagrodzenie zasadnicze, zasiłek opiekuńczy, premię uznaniową w wysokości 600zł.

A. R. otrzymał premię uznaniową za styczeń 2016r. i przez kolejne miesiące comiesięcznie w roku 2016 aż do listopada 2016r. W listopadzie 2016r., oprócz premii uznaniowej w wysokości 1.465,00zł, otrzymał zasiłek macierzyński (ojcowski) w wysokości 644,28zł, następnie otrzymywał również premie uznaniowe comiesięcznie od grudnia 2016r. do lipca 2017r. włącznie. W lipcu 2017r., oprócz wynagrodzenia zasadniczego, otrzymał premię uznaniową w wysokości 718zł, wynagrodzenie urlopowe i zasiłek macierzyński (ojcowski) w wysokości 644,28zł.

B. S. od lutego 2016r. nie otrzymywała premii uznaniowej aż do sierpnia 2016r. W sierpniu 2016r. otrzymała premię w wysokości 430zł oprócz wynagrodzenia zasadniczego. Następnie od września 2016r. B. S. nie otrzymała premii. Kolejną premię otrzymała w listopadzie 2016r. w wysokości 430zł. Od grudnia 2016r. premii takiej nie otrzymywała. W maju 2017 otrzymała jedynie wynagrodzenie zasadnicze i zasiłki chorobowe, bez premii uznaniowej. W kolejnych miesiącach od czerwca 2017r. również nie otrzymywała premii uznaniowej, jedynie zasiłek chorobowy w poszczególnych miesiącach. We wrześniu 2017r. nie otrzymała wynagrodzenia zasadniczego tylko zasiłek chorobowy i zasiłek macierzyński bez premii uznaniowej. Od października 2017r. otrzymywała jedynie zasiłek macierzyński, bez premii uznaniowej. W poszczególnych miesiącach, podobnie jak w styczniu 2018, kiedy to otrzymała jedynie zasiłek macierzyński, nie otrzymywała premii uznaniowej, aż do marca 2018r. włącznie.

D. C. jako prezes zarządu jednoosobowo decyduje o przyznaniu premii uznaniowej posilkując się opinią dyrektora produkcji i kierowników poszczególnych działów. Co miesiąc podejmuje indywidualnie takie decyzję, biorąc pod uwagę również, czy projekt zakończył się sukcesem, czy klient zapłacił. Pracownikowi, jeżeli brał udział w projekcie zakończonym sukcesem, należała się premia i wypłacano ją bez względu na to, czy był na zwolnieniu lekarskim, na zasiłku.

Zasiłki należne pracownikom wskazanym w zaskarżonej decyzji wyliczała księgowa. Ze względu na to, iż wprost nie było takiego przepisu w regulaminie odnośnie tego, że pracownikowi nie przysługuje prawo do premii uznaniowej w okresach usprawiedliwionej niezdolności do pracy, płatnik składek uznał, że takie prawo im przysługiwało w każdym okresie.

Z. G. w roku 2017 był u płatnika składek inżynierem sprzedaży. W okresie od marca 2017r. do grudnia 2017r. nie otrzymał premii uznaniowej z powodu braku oczekiwanych wyników sprzedaży. Brak otrzymania premii przez Z. G. od marca 2017 do grudnia 2017 wynikał z braku oczekiwanych przez płatnika składek wyników. Jeżeli Z. G. miałby odpowiednie wyniki sprzedaży, to nawet gdyby przebywał na zasiłku ojcowskim, premię uznaniową by otrzymał.

P. M. jest u płatnika składek dyrektorem do spraw produkcji. Natomiast A. R. jest specjalistą do spraw zakupów. Ze względu na to, iż P. M., jako dyrektor do spraw produkcji, miał zakończone sporo projektów z sukcesem, prezes zarządu odwołującej Spółki zdecydował, pomimo przebywania przez niego na urlopie opiekuńczym, o przyznaniu mu wysokiej premii uznaniowej w wysokości 12.721,00zł. w lipcu 2017r. Podobnie było w sierpniu 2017r. W sierpniu 2017r. został zakończony sukcesem inny, mniejszy projekt i dlatego znowu, pomimo przebywania przez P. M. nadal na zasiłku opiekuńczym, D. C. zdecydował o przyznaniu mu premii uznaniowej.

Nie ma w odwołującej Spółce zasady, że premię uznaniową którą chce przyznać, prezes zarządu pomniejsza o stwierdzoną nieobecność. W danym miesiącu bierze pod uwagę ocenę całej sytuacji, zaangażowanie poszczególnego pracownika w realizowane i zakończone projekty, jak również pozyskanie nowych zleceń.

B. S. pracuje u płatnika składek jako specjalista do spraw marketingu. Ze względu na to, iż miała słabe wyniki, otrzymywała małe premie uznaniowe. Gdyby B. S. miała dobre wyniki, otrzymywałaby również w trakcie zasiłku macierzyńskiego premie uznaniowe.

Płatnik składek nie wliczał do podstawy wymiaru zasiłków, dla osób wymienionych w zaskarżonej decyzji, uzyskiwanych przez nich premii uznaniowych ze względu na to, iż zgodnie z przepisami regulaminu, zachowywali

oni prawo do pobierania premii uznaniowej w okresie pobierania zasiłków i był to jedyny powód nie wliczania tego składnika wynagrodzenia do obliczanego zasiłku.

Powyższe Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zawartą w aktach organu rentowego, w tym dokumentację kontroli przeprowadzonej w odwołującej spółce, dokumentację akt osobowych Z. G., P. M., A. R., B. S., listy płac Z. G., P. M., A. R., B. S., zeznania prezesa zarządu odwołującej Spółki - (...) złożone na rozprawie 03.07.2019r., protokół elektroniczny rozprawy k. 26 a.s.

W oparciu o powyższe, Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13.10.1998r. (J.T. Dz.U. z 2019r., poz.300, ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy z wyłączeniem przychodów wymienionych w § 2 rozporządzenia z 18 grudnia 1998 r., jak również wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków z ubezpieczeń społecznych.

Z §2 ust. 1 pkt 24 rozporządzenia z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 2236 z późn. zm.) wynika zasada wyłączenia z podstawy składek przychodów, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania zasiłku, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania zasiłku.

Z treścią powołanego przepisu koreluje przepis art. 41 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2019r., poz. 645) zgodnie z którym, że przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku.

W obu wymienionych regulacjach chodzi o wyłączenie takich składników wynagrodzenia, które, ze względu na ich podstawy w układzie zbiorowym lub w przepisach o wynagrodzeniu, mają być wypłacane w okresie pobierania zasiłku w związku z tym, że pracownik zachowuje prawo do ich wypłaty.

Spór w niniejszej sprawie polegał na ustaleniu, czy ze względu na obowiązujący u odwołującej Spółki regulamin wynagradzania w stosunku do wypłacanych pracownikom premii uznaniowych, zachodzą przesłanki zastosowania §2 ust. 1 pkt 24 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1998 r.

Zdaniem Sądu wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego daje podstawy do uznania, że wypłacane przez płatnika składek premie uznaniowe pracownikom wskazanym w zaskarżonej decyzji, nie stanowią składnika wynagrodzenia, który uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, zgodnie z treścią powołanych przepisów.

Za takim przyjęciem przemawia treść Regulaminu wynagradzania dla pracowników obowiązujący u płatnika składek oraz zeznania prezesa zarządu, które Sąd uznał za przekonujące jako spójne i logiczne.

Z uregulowań §8 Regulaminu wynagradzania obowiązującego u płatnika składek, wynika jednoznacznie jakie okoliczności wpływają na wysokość premii - tj. możliwości finansowe pracodawcy, staranność pracy wykonywane przez pracownika i przestrzeganie dyscypliny pracy. Z §8 wynika również, że decyzję w sprawie przyznania premii podejmuje prezes zarządu na wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika. Zatem Regulamin wynagradzania nie zawiera regulacji, która uzależniałaby w jakikolwiek sposób otrzymywanie premii, czy ustalenie jej wysokości od faktu pobierania przez pracownika zasiłku chorobowego.

Jak wykazało postępowanie dowodowe pracownicy odwołującej Spółki wskazani w zaskarżonej decyzji i w okresach w niej wskazanych, mieli prawo do premii uznaniowych w okresie pobierania wynagrodzenia za okresy niezdolności do pracy, przebywania na zasiłku macierzyńskim, opiekuńczym i były wypłacane za okresy pobierania tych wynagrodzeń lub zasiłków, zatem w ocenie Sądu, mając na uwadze treść powołanych przepisów oraz treść regulaminu wynagradzania odwołującej Spółki, wypłacane pracownikom premie nie są składnikiem wynagrodzenia stanowiącym podstawę wymiaru świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Z tych też względów Sąd z mocy art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję ustalając, iż płatnik składek (...) Sp. z o. o. w R. nie jest zobowiązany do wypłacenia świadczeń z ubezpieczenia chorobowego wraz z odsetkami dla Z. G., P. M., A. R. i B. S. w kwotach podanych w zaskarżonej decyzji.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §9 ust.2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015, poz. 1800) zasądził od organu rentowego kwotę 180,00zł na rzecz odwołującej Spółki tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Joanna Smycz